

Terugkeerreis Libanon zorgt voor verbinding

Het gevoel van Veteranendag:
'Applaus defilé geeft me kippenvel'

40 Jaar na explosie in 't Harde:
'Je draagt het je hele leven mee'

'Gewond maar nooit verslagen', al 78 jaar!

Op 25 augustus 1945 werd de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers (BNMO), als particulier initiatief, opgericht tijdens een grote bijeenkomst te Den Haag. Voor Nederlanders die bij de uitoefening van de militaire dienst gewond waren geraakt, dan wel ten gevolge van de uitoefening van deze dienst invaliditeit, trauma of een blijvende ziekte hadden gekregen. Of 'wier ziekte' door deze dienst was verergerd, alsmede de weduwen of wezen van Nederlanders, die ten gevolge van de uitoefening van de militaire dienst waren overleden.

In april 1977 werd de naam gewijzigd in Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers teneinde tot uitdrukking te brengen dat degenen die in vredetijd een ziekte en/of invaliditeit hebben opgelopen ook lid konden worden. Denk hierbij ook aan de vredes- en opbouwmissies door militairen en/of de Koninklijke Marechaussee. Aan de begeleiding tijdens COVID-19, MH-17, aardbevingen, gijzelingen en kapingen, overstromingen, vluchtelingen etc. Inmiddels is er ook een uitbreiding naar meerdere geüniformeerde doelgroepen zoals politie, brandweer, Eerste Hulp personeel, ambulancepersoneel, personeel van de Nederlandse Spoorwegen (o.a. machinisten) en BOA's (Buitengewoon Opsporing Ambtenaar). Vaak zijn zij ook veteraan.

Bijzonder blijft de Veteranenwet die ons land (voor zover bekend) als enige nodig heeft, m.n. waar het gaat om wie veteraan is en wie daardoor al dan niet onder de bijzondere zorgplicht valt. Een voorbeeld van systeemdenken waar wij helaas in het zogeheten 'Liberaliseringstijdperk' veel misstanden van kennen. Juist door dit onderscheid tussen veteranen en/of dienstslachtoffers ontstaat polarisatie, waar met name de politiek zich zo graag tegen uitsprekt. Hoezo moet de BNMO nog steeds 'vechten' voor haar leden en mogelijk voor haar bestaan? Hoezo moet de BNMO zichzelf uitnodigen om aan de juiste tafels te zitten? Ook bij de diverse ministeries, onder wie het ministerie van Defensie. Hoezo is anno 2023 een BNMO nog nodig als onafhankelijke en particuliere organisatie? Hoezo denkt men in Den Haag: wij hebben het allemaal goed geregeld? Ondanks de Veteranenwet met alle goede intenties, inclusief de diverse memories van toelichting vanuit de Tweede Kamer, is het beschamend dat hier nu nog steeds een discussie over moet plaatsvinden!

Het is goed dat wij nog steeds de benodigde ondersteuning mogen ontvangen van het vfonds om onze kernwaarden, Kameraadschap-Zorg voor elkaar-Belangenbehartiging-Kennis van Zaken te kunnen blijven waarmaken. Dit is nog steeds nodig en van belang voor ons als BNMO en voor u als onze leden. Daar doen wij het voor en daarbij respect voor onze vrijwilligers en bestuurders. Ik ben trots op deze mensen en dankbaar dat wij dit voor u kunnen en mogen doen. Het laat eens te meer zien hoe belangrijk het werk van de BNMO voor onze veteranen, oorlogs- en dienstslachtoffers, is en blijft. Andersom kun je stellen dat helaas de BNMO nog steeds nodig is!

Ik wens u veel leesplezier en blijf gezond en veilig!

Ronald Odenkirchen,
Algemeen voorzitter

Foto: Erik Kottier

In dit nummer

Het gevoel van Veteranendag

Op zaterdag 24 juni wordt voor de 19e keer de Nationale Veteranendag in Den Haag georganiseerd. Inmiddels is het een niet meer weg te denken eerbetoon aan veteranen, maar voor vooral BNMO-leden is het niet vanzelfsprekend om er aan deel te nemen. Veteraan en oud-politieman Marinus van der Vos: "Ik liep niet echt warm voor Veteranendag of het defilé."

8

Foto: William Moore

40 jaar na explosie in 't Harde

Telkens als er een vergelijkbare ramp gebeurt of er harde vuurwerknallen klinken, brengt het Jilke Snijder (60) weer terug naar die fatale dag op 18 juli 1983. Ook na 40 jaar zijn de geestelijke wonden die hij als dienstplichtig militair opliep bij een van de grootste militaire rampen in vredetijd niet geheeld. Toch is hij naast zijn drukke werkzaamheden als financieel adviseur altijd vrijwilligerswerk blijven doen. "Het geeft me veel voldoening om veteranen te helpen."

10

Foto: Jan Peter Mulder

Colofon

Jaargang 83, 2023, nummer 3

De Kareoler is een uitgave van de BNMO, de bond voor beschadigde militairen en andere geüniformeerden. Het blad verschijnt acht keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan leden van de BNMO.

Beschermvrouwe

Prinses Beatrix

Hoofdbestuur BNMO

Algemeen voorzitter: Ronald Odenkirchen

Algemeen secretaris: Ruud van Brummelen

Algemeen penningmeester: Wim Jansen a.i.

Commissie Kameraadschap: Joyce van Assen (i.s.m. Ingrid Roemer, afd. Noord-Holland)

Adres

BNMO, Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474110

e-mail secretariaat: as@bnmo.nl

www.bnmo.nl

Het IBAN-nummer van de BNMO is: NL22 ABNA 0420127631

Redactie

Ruud van Brummelen, Norbert Dekker, Fred Lardenoye, Sebastiaan Nieuwenhuizen en Ronald Odenkirchen

Aan dit nummer werkten mee

Joyce van Assen, Martin Bierhaalter, John Geboers, Hans den Hollander, Ad Fundum, Daniel Knecht, Willem Knook, Erik Kottier, Mediacentrum Defensie, William Moore, Jan Peter Mulder, William Twiss en Marleen Wegman.

Omslagfoto

René en Joke Verhoeven in Libanon. Foto: Fred Lardenoye

Redactieadres

Redactie Kareoler, Groenestraat 72, 6531 HS Nijmegen

tel: 024-3481069

e-mail: redactie@kareoler.nl

Ontwerp en vormgeving

Anima communicatie & vormgeving, Millingen aan de Rijn

Lithografie/druk

Senefelder Misset Doetinchem

© LJP Nijmegen/BNMO

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Tel. 088 33 40 000

Tel. 0800 1218

Tel. 0800 1288

De totstandkoming van de Kareoler wordt mede mogelijk gemaakt door het vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij en Bank Giro Loterij. Uw deelname hieraan wordt daarom van harte aanbevolen.

Uitslag enquête aanbod programma's

Ruim de helft van de BNMO-leden neemt deel aan landelijke en afdelingsactiviteiten. Een klein deel doet wel mee aan afdelingsactiviteiten, maar voelt teveel drempels om voor programma's uit de activiteitengids naar Doorn te komen. Met name jongere leden geven aan dat zij graag kortere programma's willen van één of twee dagen. Dat zijn enkele uitkomsten van de enquête die vorig jaar onder leden van de BNMO is gehouden.

16

Foto: Archief BNMO

En verder

Kort en bondig	4
Nieuwsberichten	
'Verhalen doorgeven aan nieuwe generaties'	6
Verslag terugkeerreis Weerzien met Libanon	
Wegwijzer	13
Vergoeding van extra kosten door aandoening	
Van de Bestuurstafel	16
Werken aan zichtbaarheid BNMO	
Lotgenotencontact	18
Verslag The Big Walk en oproep Wandelcoaching	
Van de afdelingen	19
Nieuws, nieuwe leden en overlijdensberichten	
Columns	23
Ad Fundum en Daniel Knecht	

Lintje voor BNMO-afdelingsbestuurders

Lies Vos-Luijten, secretaris van de afdeling Noord-Brabant, werd op Koningsdag benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Voorzitter Math Goossen van de afdeling Limburg werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Lies Vos grossiert in vrijwilligerswerk. Zo was ze onder meer penningmeester bij de volleybalvereniging, collectant van de Nierstichting en vrijwilligster bij de kinderopvang. Door haar inmiddels overleden echtgenoot en Nieuw-Guineaveteraan Frans vond ook zij steun bij de BNMO. Ze werd eerst actief als contactpersoon en coördinator van contactpersonen, later als secretaris. Burgemeester Anton Ederveen van Valkenswaard kenmerkte Lies als volgt: "Als secretaris van de afdeling Noord-Brabant bent u een enorme steun voor de voorzitter en u verricht gigantisch veel werk. Het kenmerkt u ook dat u altijd opgewekt bent, erg direct, u neemt geen blad voor de mond en hebt nooit een verborgen agenda." Math Goossen werd op Koningsdag door zijn zoon Iloy meegevraagd naar

Lies Vos met haar koninklijke onderscheiding. Foto: John Geboers

het Provinciehuis Limburg, waar hij werkt als lid van de Provinciale Staten. In plaats daarvan reed hij zijn vader rechtstreeks naar Kasteel Daelenbroeck in Herkenbosch. Daar werd Math in het bijzijn van onder meer algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen ontvangen en sprak burgemeester Monique de Boer-Beerta van Roerdalen de volgende woorden: "Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd u te benoemen tot Ridder in

De kersverse ridder Math Goossen. Foto: Ronald Odenkirchen

de Orde Van Oranje-Nassau." Vervolgens werd onder luid applaus de koninklijke onderscheiding opgespeld. Math: "Ik ben supertrots op deze onderscheiding, omdat ik sinds 2005 voorzitter ben van de BNMO-afdeling Limburg. In deze rol behartig ik de belangen van militairen en medewerkers van politie, brandweer en ambulance die lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen tijdens hun werk."

Documentaire over ambulancepersoneel bekroond

Op 24 april werd De Tegel, de prestigieuze journalistieke prijs, in de categorie interview uitgereikt aan Carola Houtekamer, Jaap van Heusden en Jefta Varwijk voor het NRC-artikel en de Human-documentaire 'Blauw Licht, herinneringen van een ambulancebroeder'. De aanleiding voor deze mediaproducties was een artikel in *de Kareoler* 7-2020. In dit artikel vertelde voormalig ambulancemedewerker Martin Bierhaalder over zijn aangrijpende werkervaringen

die uiteindelijk leidden tot de diagnose PTSS.

Martin en zijn echtgenote Dana Bierhaalder zijn blij met deze erkenning. "Het is voor ons heel bijzonder om te zien hoe er iets moois kan voortkomen uit een naar verhaal. Wij hebben serieus getwijfeld of wij hieraan wilden meewerken, omdat het veel verdriet en onrust losmaakt. Om toch mee te werken en vervolgens beloond te worden met zoveel respectvolle reacties, steunbetuigingen, begrip en positieve

aandacht is iets heel bijzonders." Ze zijn ook de BNMO dankbaar voor alle hulp, nadat ze eerder vier jaar lang voor dichte deuren stonden. "Wij hopen oprecht dat het artikel en de documentaire een bijdrage leveren aan het verbeteren van de zorg voor ambulancepersoneel. Maar we willen vooral dat collega's die op zoek zijn naar hulp en ondersteuning deze nu makkelijker en sneller kunnen vinden. Bijvoorbeeld bij de BNMO en het NLVi."

De BNMO op 4 en 5 mei

Ook dit jaar was de BNMO aanwezig op diverse herdenkingen en vieringen in mei. Behalve op de hier genoemde locaties werd er onder meer bij de herdenking op 4 mei op de Grebbeberg namens de BNMO een krans gelegd door Willy van Bon en Robert Ghielen.

Op 4 mei werd bij het UNIFIL-monument in het Libanese Tyre een herdenking gehouden. In het bijzijn van onder meer de Nederlandse ambassadeur Hans Peter van der Woude werd door BNMO-leden Patrick Thiry en Hans Nijs namens de BNMO een krans gelegd. Foto: Fred Lardenoye

Traditioneel was er op 4 mei ook een herdenking in Doorn, als onderdeel van het programma OPD Herdenken 4 en 5 mei. Namens de BNMO hield maatschappelijk werker William Twiss een toespraak waarin hij onder meer refereerde aan zijn vader die als KNIL-militair krijgsgevangen werd genomen door de Japanners. Foto: William Twiss

Op 4 mei werd op het Ereveld Loenen, nabij Apeldoorn, een herdenking gehouden. Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen legde samen met secretaris van de Afdeling Gelderland Pieter Winands een krans. Foto: Omroep Gelderland

Op 5 mei was er weer een vrijwel voltallig banierdetachment aanwezig in Wageningen in het Bevrijdingsdefilé. Een mooie opmaat naar Veteranendag op zaterdag 24 juni in Den Haag! Foto: Ronald Odenkirchen

‘Verhalen doorgeven aan

Van 28 april tot 9 mei vond er een terugkeerreis plaats van zo’n dertig veteranen, partners en kinderen. Sinds 2005 organiseert de stichting Weerzien met Libanon deze reizen op initiatief van BNMO-lid Chris Laarhoven. Ook dit keer vonden er weer bijzondere ontmoetingen plaats en werden nieuwe herinneringen gemaakt aan en in het land waarin veteranen op jonge leeftijd dienden als militair.

“Bij deze reis gaat het niet alleen om de verbinding, de onderlinge kameraadschap, die telkens bijna vanzelf weer ontstaat, maar ook om de verbinding met de lokale bevolking in de gebieden waar jullie destijds als militair geëindigd hebben.” Deze woorden sprak Algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen op 28 april op Schiphol bij het vertrek van ongeveer dertig veteranen en gezinsleden. Zij nemen deel aan de terugkeerreis van Weerzien met Libanon (WML) die dit jaar in het teken stond van ‘verbinding’. “Juist verbinding maakt deze reizen zo speciaal en zorgt ervoor dat jullie terecht met trots op jullie bijdrage aan UNIFIL kunnen terugkijken,” aldus Odenkirchen.

Kruisje

Harold Maessen (60) was 18 jaar, toen hij, katholiek opgevoed in een Limburgs dorp, werd uitgezonden naar Libanon. Hij kwam als hofmeester terecht in Haris, waar het Nederlandse hoofdkwartier gevestigd werd. Met de reis heeft hij een tweeledig doel voor ogen. Ten eerste zijn zoons Kevin (36) en Nick (30) laten voelen wat zijn uitzending zo bijzonder maakte. Daarnaast wil hij een mysterie, dat hem al 41 jaar bezighoudt, oplossen. Tijdens een patrouille raakte hij in de wadi een bidkruisje kwijt. Het kruisje was hem ter bescherming meegegeven door een be-

vriende kapelaan. Korte tijd later dook er in zijn wasgoed ineens een nieuw bidkruisje op. Maessen vertelt dat de was werd gedaan door de zestienjarige Zineb. “Ze was een zus van onze klusjesman Abbas Rajab. Relaties met lokale meisjes waren uit den boze, maar ook om haar niet in verlegenheid te brengen, durfde ik destijds niet te vragen naar het bidkruisje tussen mijn was.”

Therapie

Ook veteraan Johan de Kok (59) vertrekt met een nieuwe missie naar Libanon. “Ik wilde al eerder mee, maar door corona en de malaise in Libanon na de explosie in de haven van Beirut werd de reis telkens uitgesteld. Mijn doel is om na de afsluiting van mijn therapie, de mooie dingen van Libanon te gaan zien.” De Kok was in de eerste helft van 1983 als TLV-schutter geplaatst op Post 7-6, de meest zuidelijke post nabij de grens met Israël. Hij kwam ook vaak op de naastgelegen post 7-5, onder militairen bekend als Fort Wanhoop. Als negentienjarige maakte De Kok enkele heftige incidenten mee, die zo’n 35 jaar later tot de diagnose PTSS leidde. “Wat me het meest is bijgebleven, is een incident met een groep Israëlische militairen. Ze stonden aan de poort en vertelden dat ze een oefening wilden houden en of we niet op hen wilden schieten. Later stond ik op wacht en

zag ik de militairen schietend het dorp ingaan en ik hoorde de mensen gillen. Het ging allemaal razendsnel, maar het was duidelijk geen oefening. Het incident is in mijn hoofd gaan rondspelen. Vooral de machteloosheid zat me lang dwars. Het voelde als verraad naar de mensen daar.” Net als de andere Libanonveteranen heeft hij foto’s meegenomen van locals die rond zijn post woonden.

Ontmoetingen

De eerste dagen van de reis worden gebruikt om terug te gaan naar de voormalige posten van de Nederlandse Unifillers in het zuiden van Libanon. Het gaat gepaard met het delen van verhalen en de nodige, vaak onverwachte ontmoetingen. Op de restanten van het voormalige Nederlandse hoofdkwartier in Haris vertelt Maessen aan zijn medereizigers het verhaal van het kruisje. Samen met zijn zonen zoekt hij naarstig naar de familie Rajab, maar vooralsnog zonder aanknopingspunten.

Een dag later heeft De Kok op zijn post 7-6 meer succes. Van de post zelf is niets meer terug te vinden, maar als hij zijn oude foto’s in het nabijgelegen dorpje Shihin laat zien, meldt zich binnen de kortste keren een man, die destijds naast Post 7-6 woonde. De Kok: “Ik had niet gedacht dat ik onze oude buurman Abbas nog zou terugzien.

volgende generaties'

Libanonveteraan Johan de Kok ontmoet na 40 jaar zijn oude buurman Abbas.

Het eerste wat hij zei was: geen thee, geen stroom! Daar maakten we destijds grappen over, want de rest van het dorp was altijd donker, maar hij kreeg stroom van ons. Dan gingen we bij hem theedrinken en graptten: 'Als je geen thee hebt, krijg je geen stroom.' Ongevoelbaar dat hij dat na 40 jaar nog wist."

Herdenkingen

De zoektochten op en rond de posten worden afgewisseld met herdenkingen en kransleggingen, zoals op het UNIFIL-Hoofdkwartier in Naqoura in aanwezigheid van de huidige Force Commander, de Spaanse generaal-majoor Araldo Lazáro Saenz.

Een dag later worden de reizigers gastvrij ontvangen en bijgepraat door Abu Antar, nabij de plek waar sergeant Philip de Koning in november 1979 door een antitankmijn om het leven kwam. De Libanese oud-politieman was na de explosie als eerste ter plekke om hulp te verlenen.

De plechtige herdenking op 4 mei bij het monument voor alle gesneuvelde UNIFIL-militairen in Tyre is voor veel veteranen een hoogtepunt. Met toespraken van de Nederlandse ambassadeur Hans Peter van der Woude en humanistisch geestelijk verzorger Bart Hetebrij. Er worden kransen gelegd door onder meer Hans Nijs en Patrick Thiry namens de BNMO.

Als alle posten van de deelnemers aan de reis bezocht zijn, is er tijd om toeristische locaties te bezoeken. Dat is iets waar de meeste Libanonveteranen destijds nooit aan toe zijn gekomen. Van Beirut en het bij de hoofdstad gelegen Choufgebergte tot de indrukwekkende Romeinse tempels in het tegen de Syrische grens gelegen Baalbek.

Doel bereikt

De Kok heeft met de reis zijn doel bereikt. "Ik had nooit gedacht dat ik nog iets zou terugvinden, maar ook de verhalen van andere veteranen brachten mooie herinneringen terug. De herdenking op 4 mei was extra bijzonder omdat ik een krans mocht leggen. Speciaal voor Theo Seebregts die in mijn periode door eigen vuur om het leven kwam."

En hoe liep het af met het bidkruisje van Harold Maessen? De Limburger keerde op de vrij in te vullen dag nog-

maals terug naar Haris. Dankzij de lokale contacten van WML vond hij de familie Rajab. Helaas waren zowel Abbas als Zineb elders, maar via Facetime lukte het toch om contact te krijgen met de vrouw die destijds zijn was verzorgde. Maessen: "Eerst kon ze het zich niet herinneren, maar toen ik het kruisje liet zien, herkende ze het. Zij bleek het inderdaad tussen mijn was gestopt te hebben!"

De Libanonveteraan liet het kruisje voor haar achter bij de familie. "We werden door hen zo hartelijk ontvangen. Ze hebben voor ons gekookt en we hebben theegedronken. Voor mij is deze reis meer dan geslaagd. Ik wilde iets terugvinden en zien of onze missie zin heeft gehad en dat is positief ingevuld. En het is gelukt om mijn kinderen onderdeel uit te laten maken van wat ik hier heb gedaan. Want deze verhalen moet je doorgeven aan volgende generaties." ■

‘Een overweldigend gevoel

Op zaterdag 24 juni wordt voor de 19e keer de Nationale Veteranendag in Den Haag georganiseerd. Inmiddels is het een niet meer weg te denken eerbetoon aan veteranen, maar voor vooral BNMO-leden is het niet vanzelfsprekend om er aan deel te nemen. Veteraan en oud-politieman Marinus van der Vos: “Ik liep niet echt warm voor Veteranendag of het defilé.”

“Heel lang heb ik Veteranendag gelaten voor wat het was. Deels, omdat ik mij geen veteraan voelde, maar het had ook te maken met het ontkennen van mijn PTSS.” Jan Willem Zeitveld (55) werd in 1994 uitgezonden naar Bosnië en raakte getraumatiseerd door de heftige ervaringen tijdens zijn missie (zie de *Kareoler 1-2020*). Het duurde even voordat hij zich veteraan voelde en ging deelnemen aan Veteranendag in Den Haag.

Politie

Dat gold lange tijd ook voor oud-politieman Marinus van der Vos (53), die eerder als militair werd uitgezonden naar Bosnië (1999-2000) en Irak (2004). Als politiemann werkte hij lange tijd voor het district Haaglanden. “Ik liep niet echt warm voor Veteranendag of het defilé. En daarbij, Veteranendag is voor de politie in Den Haag natuurlijk een drukke dag. Dan is er werk zat en dus eigenlijk geen tijd om mee te lopen.” Daar kwam verandering in, toen er op verzoek van de huidige landelijke korpschef Henk van Essen, destijds

Bosniëveteraan Jan Willem Zeitveld op de motor met Veteranendag.
Foto: privécollectie fam. Zeitveld

korpschef van Haaglanden, een politiedetachement op de been moest worden gebracht. “Het toeval wilde dat ik in dat jaar in de korpsstaf werkte en het bureau deelde met Ed, de coördinator Internationale Betrekkingen. Al snel ontdekte ik dat ik met zijn dochter in Irak heb gediend. Ed had van de korpschef het verzoek gekregen om eens te kijken of we met een zogeheten be-

drijfsdetachement konden deelnemen aan de Veteranendag.”

Overweldigend

De Vos ging met succes aan de slag voor het politiedetachement. “Met wat inspanning lukte het om ongeveer 20 veteranen in politie-uniform mee te krijgen met het defilé. En toen voelde ik het toch als een soort verplichting om

van *thuis*komen'

zelf ook mee te lopen." Het bleek een louterende ervaring. "Op het Malieveld kreeg ik een overweldigend gevoel van thuiskomen. We kregen heel veel leuke reacties op het feit dat we meeliepen. Ook de politiecollega's die aan het werk waren, spraken hun trots uit."

De Vos merkte tot zijn verrassing dat de mensen langs de route enthousiast applaudisseerden. "Dat raakte me echt. Als militair had ik nooit veel waardering vanuit het publiek ervaren. Om over de waardering als politieman maar te zwijgen. De reactie op het defilé gaf me kippenvel. En ook een gevoel van trots. Vanaf dat moment ben ik Veteranendag blijven bezoeken. Zolang ik bij de politie werkte, liep ik mee met het politiedetachement."

Opbouw

Oud-brandweerman en BNMO-lid Peter Ophorst (52) raakte op een heel andere manier betrokken bij de Veteranendag. Hoewel hij als dienstplichtige diende bij de Koninklijke Marine tijdens de Golfoorlog in 1992 en daarna nog 28 jaar diende als reservist, heeft hij geen veteranenstatus. "Als reservist van de marine ben ik vanaf 2005 wel bij Veteranendag betrokken. Met opbouwen, als ondersteuning tijdens de Veteranendag zelf en bij het afbouwen van de faciliteiten op het Malieveld. Je bent op de dag zelf ook een vraagbaak en je wijst mensen naar de blauwe hap en dergelijke."

Door zijn deelname aan de organisatie van Veteranendag is hij zich als geen ander bewust van het belang ervan. "Ik zie dat het veteranen heel veel doet.

Het is een mooie dag met mooie verhalen. Van Nederlands-Indië tot Libanon en de nieuwe categorie veteranen van Afghanistan, Irak, noem maar op." Vooral aan het begeleiden van de oudste categorie veteranen heeft hij dierbare herinneringen. "Het is voor hen echt een dagje uit. Ze zijn er natuurlijk steeds minder, maar ik heb de nodige oude veteranen met een glaasje te veel op tot in de trein begeleid. Daar heb ik leuke herinneringen aan."

Nare momenten

De Vos nam in 2016 ontslag bij de politie en ging als leidinggevende bij de gemeente Den Haag aan de slag. "Eigenlijk ging het toen al een tijdje niet zo goed met me. Het jaar erop tijdens de vakantie kon ik eigenlijk aan niets anders denken dan een aantal nare momenten uit mijn politietijd." De Vos kwam zelf tot de constatering dat hij veel symptomen had die aan PTSS deden denken. "Hierop heb ik hulp gezocht via het Veteranenloket. Via die lijn ben ik onderzocht bij Centrum 45 in Oegstgeest en daar uiteindelijk ook behandeld. Daarbij bleek dat mijn trauma alleen te relateren is aan incidenten bij de politie. Hoewel ik tijdens de behandeling nog wel aan het werk ben gebleven, werd het toch te veel. Inmiddels ben ik volledig arbeidsongeschikt." Maar dat weerhoudt hem niet om aan Veteranendag deel te nemen. "Sinds mijn ontslag bij de politie loop ik mee met mijn regiment: de Stoottroepen. Na de diagnose PTSS kost het mij wel meer energie. Maar dat ik twee dagen thuis moet bijkomen, neem ik op de koop toe."

Mooiste waardering

Ophorst is vanwege drukke andere werkzaamheden niet meer betrokken bij de organisatie van de Veteranendag, maar het blijft ook voor hem een bijzondere dag. "De dag heeft voor altijd een speciaal plekje in mijn hart. Mijn ervaring heeft mij ook veel respect opgeleverd voor veteranen, vooral door alle verhalen die ik in die jaren van ze heb gehoord."

Zeitveld slaat sinds een aantal jaren geen Veteranendag meer over. "Inclusief deelname aan het defilé of met de motor. Het is altijd weer een gezellige happening waarvan ik samen met mijn partner kan genieten. Ook dit jaar ga ik weer op de motor naar Den Haag en vervolgens loop ik mee met het Geniedetachement." Ook De Vos vindt het thuisfront belangrijk op Veteranendag. "Mijn gezin staat ieder jaar langs de route. Als ik ze voorbijloop, voel ik de emotie door mijn lijf schieten. Ik zie dat ze echt trots op me zijn. En dat is de mooiste waardering die ik kan krijgen!" ■

Marinus de Vos tijdens zijn uitzending naar Irak.
Foto: privécollectie De Vos.

‘Je draagt het je hele leven mee’

Telkens als er een vergelijkbare ramp gebeurt of er harde vuurwerkknallen klinken, brengt het Jilke Snijder weer terug naar die fatale dag op 18 juli 1983. Ook na 40 jaar zijn de geestelijke wonden die hij als dienstplichtig militair opliep bij een van de grootste militaire rampen in vreedstijd niet geheeld. Toch is hij naast zijn drukke werkzaamheden als financieel adviseur altijd vrijwilligerswerk blijven doen. “Ik heb me altijd staande weten te houden.”

Op 18 juli aanstaande is het precies 40 jaar geleden dat een antipersoneelsmijn in een leslokaal explodeerde waarbij zeven militairen om het leven kwamen. Op die dag gaat Jilke Snijder (60) met zijn zus naar de onheilplaats op artillerieschietkamp in ‘t Harde (gemeente Oldebroek). Herdenken kan bij een plaquette die in 1986 in het schietkamp is geplaatst. Snijder: “Er is geen officiële herdenking en spontaan herdenken daar kan niet. Je moet het aankondigen, anders kom ik de kazerne niet eens op.” De laatste herdenking was in 2008, toen er een reünie voor de overlevenden, nabestaanden en andere betrokkenen was georganiseerd. Snijder: “De meeste overlevenden en nabestaanden gaven toen aan dat ze het wilden afsluiten. Voor mezelf wil ik het wel herdenken. Even een bloemetje neerleggen. Daar heb ik wel behoefte aan.”

AP-23 mijn

Het is samen met de Herculesramp een van de grootste naoorlogse militaire rampen in de geschiedenis. En dat terwijl de bewuste mijn nooit in het leslokaal aanwezig had mogen zijn. Zo mogelijk nog schrijnender is dat een mijn van hetzelfde type AP-23 door dezelfde constructiefout een jaar later opnieuw een slachtoffer maakte. Munitie-expert Rob Ovaa kwam om het leven, toen hij

de mijn wilde testen. Het leidde tot een jarenlange strijd van maatschappelijk werker en klokkenluider Fred Spijkers en een voor het ministerie van Defensie vernietigend rapport van de Nationale ombudsman in 1999 (zie kader).

Jilke Snijder: “Die man heeft als een tijger gevochten om zijn gelijk te halen. Daar heb ik heel veel respect voor. Hij heeft zoveel voor ons betekend. Zonder hem zou het in de doofpot zijn

huis thuiskwam, werd ik opgewacht door de media. De Telegraaf en radio- en tv-zenders hadden kennelijk mijn adresgegevens achterhaald, maar ik heb ze nooit iets verteld. Pas in 1999 heb ik aan *de Kareoler* een interview gegeven, toen het rapport van de Ombudsman uitkwam.”

In dat jaar vond ook een reünie plaats van de overlevenden van de ramp. Snijder: “We zijn toen allemaal in Doorn

‘Een bevriende militair heeft nog geprobeerd voor mij een draaginsigne gewonden aan te vragen. Dat was niet mogelijk, omdat ik geen veteraan ben.’

gebleven dat het ministerie er al sinds 1970 van op de hoogte was dat dit type mijn niet deugde.” Zelf overleefde hij de verwoestende explosie maar net. “Ik heb natuurlijk een zwart gat in mijn geheugen. Er was rook, lawaai, gehuil, verdriet en ik was in shock. Samen met een collega dienstplichtige heb ik na de explosie de weg naar buiten gevonden en ben ik in het ziekenhuis beland.”

Niets naar buiten

Het steekt hem nog altijd dat hen op het hart werd gedrukt om niets over het gebeuren naar buiten te brengen. “Toen ik na de opname in het zieken-

samengekomen, want iedereen was lid van de BNMO. Ook de anderen hadden net als ik problemen met de verwerking. Dat werd versterkt door dat rapport, want de keiharde conclusies van het onderzoek waren ook voor ons schokkend.” Hij ging in therapie en kreeg onder meer een EMDR-behandeling. “Toen ben ik ook weer in het leslokaal geweest. Alles kwam weer terug. Het trauma dat je in één klap al die mensen kwijt bent, de collega-dienstplichtigen en de instructeur, wachtmeester De Bakker.” Snijder heeft nog altijd contact met zijn weduwe. Het contact met de andere dienstplichti-

Oud-wachtmeester Jilke Snijder: "Dienstslachtoffers mogen niet vergeten worden." Foto: Jan Peter Mulder

gen die het overleefden, verwaterde na de bijeenkomst in 2008. "Ik heb wel contact met jongens van mijn lichte die toen buiten het leslokaal waren. Die zie ik nog regelmatig."

Ondeugdelijk

Zelf heeft hij nog vaak last van het gebeurde, vooral als er weer een ramp plaatsvindt, zoals de vuurwerkexplosie in Enschede of het incident in Mali in 2016, waarbij twee Nederlandse militairen door ondeugdelijk materiaal om het leven kwamen. "Het waren ook nog Groningers. Dan beleef ik alles opnieuw. Met Oud en Nieuw ben ik vanwege het knallend vuurwerk het liefst weg. We hebben destijds ook nooit nazorg gehad. Dat is nu beter geregeld, maar de onrust blijft aanwezig.

Je draagt het je hele leven mee." Na de ramp en het herstel heeft hij gewoon zijn diensttijd afgemaakt. "Ik heb er destijds wel met mijn maten over kunnen praten, dat hielp wel."

Na zijn diensttijd werkte hij in de financiële wereld en bouwde met succes een zelfstandig financieel adviesbureau op. Daarnaast vond hij nog tijd om veel vrijwilligerswerk te doen. "Ik ben in 1987 lid geworden van de BNMO en in de afdeling Groningen al snel gevraagd voor het afdelingsbestuur." Tien jaar lang maakte hij deel uit van het afdelingsbestuur en trad daarna nog op als contactpersoon. "Ik heb me altijd staande gehouden. Het gaf me veel voldoening als ik een veteraan kon helpen. Het werd wel steeds moeilijker te combineren met mijn werk en ande-

re vrijwilligerstaken." Zo was hij onder meer actief voor een volleybal- en tafeltennisvereniging en nam hij in 2009 het initiatief om ook in zijn woonplaats een Veteranendag te organiseren. "Tot vorig jaar heb ik dat met veel plezier gedaan. Ik nodigde ieder jaar een spreker uit, vaak een veteraan met een bijzonder verhaal. Een 'blauwe hap' erbij en zorgen dat veteranen met elkaar in gesprek konden gaan. Aan die veteranendagen heb ik mooie herinneringen overgehouden."

Inzet

Bij het wel en wee van de BNMO voelt hij zich nog sterk betrokken. Destijds was hij al lid van een commissie die meer jongeren bij de BNMO wilde betrekken. "We hebben ons toen ook in-

Klokkenluider Fred Spijkers en zijn gevecht tegen Defensie

Maatschappelijk werker Fred Spijkers moest in september 1984 aan Marjolein Ovaa vertellen dat haar man om het leven was gekomen door een fout die hij had gemaakt bij het testen van een AP-23 mijn. Spijkers weigerde dat, omdat hij destijds al een verband met de ramp in het leslokaal van het schietkamp in Oldebroek vermoedde. Vervolgens ontstond een jarenlange strijd van Spijkers met het ministerie van Defensie. Spijkers werd onder meer

door een vervalst psychiatrisch rapport als paranoïde en schizofreen omschreven. In 1987 werd hij van zijn functie ontheven. Daar maakte de rechter een eind aan, maar een jarenlange juridische strijd kon niet voorkomen dat hij in 1997 alsnog werd ontslagen. Spijkers bleef doorvechten. Na veel publicitaire aandacht en steun vanuit onder meer de militaire vakbonden en de Tweede Kamer leidde deze zaak in 1999 tot een voor Defensie vernietigend rapport van de Nationale ombudsman Menno Oosting.

In het rapport werd duidelijk dat het ministerie al vanaf 1970 wist dat de mijnen van het type AP-23 ondeugdelijk waren. Volgens Oosting had het ministerie hier afdoende maatregelen tegen moeten nemen. Zowel de ramp in het leslokaal in juli 1983 als het omkomen van Rob Ovaa in september 1984 hadden kunnen worden voorkomen. Bovendien werd duidelijk dat het ministerie jarenlang Marjolein Ovaa heeft gedwarsboomd in haar streven om achter de waarheid te komen. De Ombudsman schreef onthutst te zijn over dergelijke praktijken en verweet Defensie 'onverantwoord', 'onbegrijpelijk' en 'onbehoorlijk' gedrag. Oosting uitte ook scherpe kritiek op het feit dat Defensie na de ramp in Oldebroek weigerde de aansprakelijkheid op zich

te nemen. Hij schrijft in het rapport: "Bovendien heeft het ministerie de overlevenden en nabestaanden ten onrechte niet gewezen op de mogelijkheid van vergoeding van schade en op de mogelijkheid om een invaliditeitspensioen aan te vragen."

Fred Spijkers werd grotendeels gerehabiliteerd, maar moest daar nog jarenlang voor knokken en langdurige juridische procedures aanspannen. Hij kreeg, net als Marjolein Ovaa en haar kinderen, een schadevergoeding (van 1,6 miljoen euro). Na een aanvankelijke aanslag van 900.000 euro werd deze alsnog belastingvrij verklaard. Spijkers moest zijn UWV-uitkering en later zijn pensioen afdwingen. In de vaststellingsovereenkomst met Defensie stond ook dat hij, net als Marjolein Ovaa, een koninklijke onderscheiding zou krijgen, maar deze werd pas na bemiddeling van SP-Kamerlid Krista van Velzen daadwerkelijk toegekend. In die overeenkomst staat ook dat alle stukken met betrekking tot deze zaak tot minimaal 2026 in een gesloten dossier in het Nationaal Archief zijn opgeborgen. De stukken mogen uitsluitend door de minister en staatssecretaris van Defensie worden ingezien.

Fred Spijkers in de Nieuwspoor in Den Haag bij het verschijnen van het Ombudsmanrapport in 1999. Foto: Karin Stroot

gezet voor partners en kinderen, dat is zó belangrijk. Ik vind het concept met de begeleidingsprogramma's in Doorn fantastisch. En ik ben blij dat ook Politie en Brandweer erbij betrokken worden, want ook daar is sprake van een machowereld waar beschadigde mensen het moeilijk hebben." Maar hij benadrukt dat ook diensslachtoffers niet verge-

ten mogen worden. "Een bevriende militair heeft nog geprobeerd voor mij een draaginsigne gewonden aan te vragen. Dat was niet mogelijk, omdat ik geen veteraan ben. Ik vind dat er een vreemd onderscheid gemaakt wordt tussen veteranen en diensslachtoffers. Dat moet veranderen."

Momenteel wordt er gewerkt aan een

boek waarin zijn verhaal wordt opgetekend. "Die ramp heeft mijn leven bepaald. Defensie als verantwoordelijke, maar ook de maatschappij mag weten wat deze gebeurtenis voor veel mensen heeft betekend en dat zo'n aangrijpende ervaring doorwerkt tot op de dag van vandaag." ■

Vergoeding extra kosten door aandoening

Bij de BNMO komen vaak vragen binnen over de voorzieningen die mogelijk zijn voor oorlogs- en dienstslachtoffers. Deze voorzieningen zijn bedoeld om de gevolgen van een dienstverbandaandoening op te heffen of te verminderen. Er is een ruime regeling met voorzieningen die bij het ABP kunnen worden aangevraagd. Op verzoek besteden we er in deze en de volgende Kareoler nog eens aandacht aan.

Een voorziening is een middel dat de nadelige gevolgen van een aandoening of handicap opheft of vermindert. Het kan bijvoorbeeld een financiële tegemoetkoming of volledige vergoeding zijn van de kosten die u noodgedwongen moet maken. Voorbeelden daarvan zijn de extra kosten van taxi- vervoer, een rolstoel of medische hulpmiddelen.

Voorwaarden

Voor de toekenning moet wel aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Allereerst moet uw aandoening of handicap het gevolg zijn van de uitoefening van militaire dienst. De dienstuitoefening moet hebben plaatsgevonden onder buitengewone omstandigheden, zoals tijdens een uitzending of onder oorlogsomstandigheden. Deze eis geldt niet als u uw aandoening of handicap al heeft opgelopen voor 1 januari 1998. Verder moet het een blijvende aandoening of handicap zijn. Het is voldoende als de aandoening als dienstverbandaandoening door Defensie is erkend, ook al blijft uw percentage invaliditeit onder de 10%. U hoeft dus geen militair invaliditeitspensioen (MIP) te hebben.

Toekenning

De voorziening kan worden toegekend als deze om medische of sociaal-medische redenen nodig is en het niet toekennen nadelig zou kunnen zijn voor uw gezondheid. Er is meestal een medisch onderzoek nodig om dit te kunnen vaststellen. De voorziening moet nodig zijn voor een langere periode en mag niet algemeen gebruikelijk zijn. De voorziening is persoonsgebonden en kan niet aan uw partner of gezinsleden worden toegekend.

Voorbeelden

Er zijn verschillende voorzieningen mogelijk op het gebied van leven, wonen, werken, zorg en ontspanning. Zoals voorzieningen voor het vervoer met de eigen auto, taxi of (sport)rolstoel, aanpassingen aan en inrichting van uw woning, ontspanning of persoonlijke ontwikkeling, conditie-training, uitgaven voor huishoudelijke hulp, geneeskundige verzorging en medische hulpmiddelen.

De aanvraag

U kunt een voorziening eenvoudig zelf aanvragen. Stuur een brief of e-mail naar het ABP, Serviceteam Voorzieningen, waarin u aangeeft welke voorziening(en) u nodig heeft en waarom. Het ABP neemt uw aanvraag vervolgens in behandeling. In de meeste gevallen is een medisch of arbeidskundig onderzoek nodig.

Belangrijk is wel dat u eerst de voorziening aanvraagt bij het ABP, voordat u zelf iets aanschaft. Doet u dit niet, dan wordt uw aanvraag helaas afgewezen. U kunt ook contact opnemen met het Veteranenloket (tel.nr. 088-3340000) en vragen om hulp van een zorgcoördinator bij uw aanvraag. U stuurt uw aanvraag naar het ABP, Bijzondere Regelingen Defensie, Serviceteam Voorzieningen, Postbus 4490, 6401 CZ Heerlen. Per e-mail indienen kan ook: brdvz@abp.nl

In de volgende Kareoler gaan we uitgebreid in op een aantal van de meest voorkomende voorzieningen en de verdere voorwaarden die daaraan worden gesteld. U kunt de regeling op internet vinden onder de naam Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers. ■

Jonge leden willen kortere programma's

Ruim de helft van de BNMO-leden neemt deel aan landelijke en afdelingsactiviteiten. Een klein deel doet wel mee aan afdelingsactiviteiten, maar voelt teveel drempels om voor programma's uit de activiteitengids naar Doorn te komen. Met name jongere leden geven aan dat zij graag kortere programma's willen van één of twee dagen. Dat zijn enkele uitkomsten van de enquête die vorig jaar onder leden van de BNMO is gehouden.

De enquête werd gehouden om te peilen hoe het huidige activiteiten aanbod van de BNMO, in het kader van verjonging en verbreding, door leden wordt ontvangen. Aan de enquête namen in totaal 731 leden deel. Ze waren afkomstig uit alle leeftijdscategorieën en alle tien afdelingen van de BNMO. Behalve over activiteiten werden er ook vragen gesteld om de behoefte aan digitalisering van *de Kareoler* en om het animo voor nieuwe programma's te meten.

Digitalisering

Een opvallende uitkomst was dat er leden zijn die de *Kareoler* (nog) niet ontvangen en de Activiteitengids niet kennen. Het gaat hierbij om ongeveer 10 procent van de leden. Daarnaast geeft ongeveer een derde van de respondenten aan dat zij geen digitale nieuwsbrief ontvangen.

Deze moet overigens zelf worden aangevraagd, maar dat kan vrij eenvoudig via de website www.bnmo.nl. Op dit gebied valt de nodige winst te boeken, hoewel er natuurlijk altijd mensen zullen zijn die daar simpelweg geen behoefte aan hebben.

De meeste ondervraagden melden

zich digitaal aan voor een programma, maar een aanzienlijk deel doet dat nog schriftelijk of telefonisch. Bijna 44 procent van de respondenten geeft aan de *Kareoler* in de toekomst digitaal te willen ontvangen. Een iets groter deel, 47,5 procent, geeft de voorkeur aan het blad op papier. Een voorlopige conclusie is dat ook hier winst valt te behalen, maar dat er niet voldoende animo is om *de Kareoler* volledig te digitaliseren. Bovendien blijkt de scheidslijn leeftijdsgebonden; jongeren vinden een digitale versie prima, ouderen hebben meestal behoefte aan een papieren versie.

Deelname

Een bijzondere conclusie is dat meer dan 45 procent van de ondervraagde leden aangeeft dat zij niet deelnemen aan programma's die de BNMO elk jaar aanbiedt in de Activiteitengids. De redenen daarvoor zijn divers. Het meest genoemd worden: 'Geen behoefte, voel me gezond' en 'geen tijd'. Dat laatste geldt met name voor jongere leden die nog werken. Hierdoor vallen doordeweekse programma's sowieso af. Andere redenen die vaak worden

genoemd, zijn dat de programma's 'niet voldoen aan de behoefte' of dat de 'drempel naar Doorn te hoog' is. Uit een nadere analyse blijkt dat met name leden uit afdelingen die verder weg liggen van Doorn minder deelnemen aan het programma-aanbod uit de Activiteitengids.

Van de respondenten neemt ruim 53 procent wel deel aan activiteiten van de afdeling, bijna 47 procent niet. Als redenen om niet mee te doen, wordt vaak gewezen op het 'saai aanbod' en het 'grote leeftijdsverschil' of dat er simpelweg 'geen behoefte aan' is. Jongere leden nemen veel minder deel aan activiteiten die door de afdelingen worden georganiseerd dan ouderen. Dat geldt in mindere mate voor de afdelingen Limburg en Zeeland. Zo'n 65 procent van de respondenten die programma's in Doorn bezoekt, neemt ook deel aan afdelingsbijeenkomsten.

Belemmeringen

Ook is gevraagd naar de factoren die deelname aan activiteiten beperken. Daarbij wordt het vaakst gewezen op PTSS-gerelateerde klachten, zoals drukte, grote groepen, angsten en overprikkeling. Echter blijken bij de respondenten ook vaak fysieke klachten een rol te spelen. Zo worden mobiliteitsproblematiek, zoals slecht ter been en afhankelijkheid van een rollator en rugpijn genoemd. Voor een kleiner aantal leden speelt ook de afstand en de daarmee gepaard gaande reiskosten of het gebrek aan eigen vervoer een rol. Ook

Uit de resultaten komt naar voren dat er meer behoefte is aan eendaagse activiteiten, zoals het Nazomerfestival dat vorig jaar voor het eerst in Doorn werd gehouden.

de beschikbaarheid van kamers die zijn toegerust voor een hulphond worden meerdere malen genoemd. Eigenaren van een hulphond lopen ook tegen andere uitdagingen aan. Genoemd worden onder meer: 'kamer langer aan moeten houden wanneer de hond voor een bepaalde activiteit nog op de kamer moet blijven', 'loslopende honden van andere deelnemers', 'niet erkende hulphonden' of 'huishonden'. Aan de andere kant geven meerdere respondenten aan dat ze problemen hebben om een oppas te vinden voor hun eigen hond. Dan is de keuze beperkt tot meenemen of niet komen.

Oordeel

Uiteraard is er ook gevraagd naar een oordeel over het programma-aanbod. Niet zeker is of men er al daadwerkelijk aan deelgenomen heeft, maar er zijn wel programma's die er positief of negatief uitspringen. De versterkende programma's *Van stress naar ontspanning*, *Midweek Sportief/creatief* en *Ontdekkingsreis creatief talent* worden interessant gevonden. *Herinneringen aan Indië*, *Herdenken Roermond* en *Ervaringen met Nieuw-Guinea* minder, maar deze zijn gericht op een specifieke doelgroep.

Bij de verbindende programma's komt het programma *Ontmoetingspunt Doorn* (OPD) positief naar voren en *Feestelijk Pasen* minder. Voor de verdiepende programma's is er veel interesse voor *Je staat er niet alleen voor* en *Kennismaking coaching met paarden*

en minder voor *Theater(sport) spelend ontdekken* en *Ervaringen met Nieuw-Guinea*. De meeste partner- en tweede generatie-programma's worden interessant gevonden, maar dat geldt minder voor *Dans je ruimte*. Bij de politieprogramma's komen *OPD* en *Meer grip op je gevoel* er positief uit. Minder interessant blijkt *Het moet niet gekker worden*. Daarbij moet aangetekend worden dat dit een van de weinige programma's is dat vooral wervend en informatief is, gericht op potentiële leden en verantwoordelijke politiefunctionarissen.

Nieuwe programma's

Op de vraag naar suggesties voor nieuwe programma's wordt vaker gezegd dat er bij activiteiten meer gekeken moet worden naar een evenwichtige samenstelling van de deelnemers als het gaat om de verdeling tussen Defensie- en Politieleden. Ook hier blijkt dat er behoefte is aan meer lokale programma's én aan meer kortere programma's. Met name jongere leden hebben behoefte aan eendaagse programma's of bijvoorbeeld een tweedaagse OPD. Er blijkt ook vraag naar op specifieke groepen gerichte activiteiten voor, bijvoorbeeld, veteranen van missies in Libanon, Bosnië, Afghanistan en Mali.

Gevraagd naar concrete suggesties scoren naast het al bestaande aanbod sportieve activiteiten als duiken, mountainbiken, karten en golfclinics goed. Maar ook ontspannende activiteiten, zoals een dagje Efteling, een kaartcursus, motorweekend of vissen. Daarnaast worden culturele evenementen, zoals stedentrips met museabezoek, lezingen, een avond met livemuziek of cabaret genoemd. Ten slotte blijkt er ook meer behoefte te zijn aan functionele workshops over bijvoorbeeld het omgaan met financiën, hulp bij scheiding, de behandeling van een aanvraag beroepsziekte van A tot Z en omgaan met social media.

Alles bij elkaar biedt deze peiling aanknopingspunten om het programma-aanbod waar nodig aan te passen en te verbeteren. Daarbij is het goed om te weten dat het overgrote deel van de respondenten geen probleem heeft met de eigen bijdrage. Slechts 11,1 procent geeft aan dat wel te hebben. Een vergelijkbaar percentage (14,1%) wil niet méér betalen voor de eigen bijdrage. Anderzijds is ruim 85 procent bereid om dat wel te doen, waarbij de meesten dit wel laten afhangen van de hoogte van het bedrag. ■

Zichtbaarheid BNMO neemt toe

Het voorjaar is de tijd van herdenkingen en vieringen waarbij de BNMO zich kan profileren. Maar ook de rest van het jaar wordt er gewerkt aan de (naams)bekendheid van de BNMO en natuurlijk aan de kernwaarden die ook anno 2023 van grote waarde zijn. Daarbij blijft ook de inzet van vrijwilligers onontbeerlijk.

Op 4 en 5 mei heeft de BNMO zich op een uitstekende wijze geprofileerd. Op vele herdenkingen was een afvaardiging vanuit het hoofdbestuur, afdelingsbestuur en leden aanwezig. Op vele herdenkingsplaatsen werd een krans namens de BNMO gelegd (zie ook pagina 5). Een enkele herdenking moest helaas worden overgeslagen, omdat de uitnodigingen te laat binnenkwamen om deze in de planning mee te nemen. Een compliment en dankbaarheid aan allen die hebben bijgedragen aan de zichtbaarheid op 4 mei van de BNMO door ons hele land. Met meer dan gepaste trots was er op 5 mei in Wageningen een volwaardig detachement vaandeldragers van de BNMO aanwezig.

Foto: Ronald Odenkirchen

Instructie

Dit jaar vond er weer een instructiedag plaats voor de vaandeldragers. Deze instructie werd, net als in voorgaande jaren, verzorgd door de Bond van Wapenbroeders. Ook de materialen werden geïnspecteerd en waar nodig hersteld. Een mooie opkomst tijdens deze dag, waarvoor de complimenten aan al onze vrijwilligers, die dit als vaandeldragers en afdelingsbesturen hebben mogelijk gemaakt.

BNMO-app

Zoals bekend is de projectgroep BNMO-app actief bezig met het onderzoek naar de haalbaarheid en realisatie van een eigen app. Inmiddels heeft de projectgroep een schriftelijk advies uitge-

bracht, inclusief een financieel overzicht. Beide worden in de Bondsraad op zaterdag 10 juni besproken.

vfonds

De Raad van Bestuur en Directie van het vfonds zijn door het hoofdbestuur uitgenodigd een (werk)bezoek te brengen aan de BNMO te Doorn. Vooral het bezoek aan en bijwonen van één van de verdiepende programma's staat op de agenda. Zo kan een goed beeld worden gekregen van wat een dergelijk programma betekent voor onze deelnemers en hun welzijn. Het vfonds heeft de uitnodiging geaccepteerd. Een verslag van dit bezoek volgt in de volgende Kareoler.

Wellicht heeft u inmiddels gehoord dat de organisatiestructuur van het vfonds gaat veranderen. Doel is te komen tot vermindering van een bestuurslaag en een aanpassing in de staande organisatie. Als BNMO hechten we er waarde aan, dat er binnen de nieuwe organisatie en bestuurssamenstelling voldoende vertegenwoordiging is om onze, geüniformeerde, belangen te vertegenwoordigen en een draagvlak daarvoor te behouden. Als voormalig onderdeel van de BNMO - het vfonds ontleent zijn bestaansrecht immers aan de BNMO - zeggen wij *noblesse oblige*.

Contributie

Aan alle leden waarvan de contributie

2023 inmiddels is ontvangen, willen wij graag onze dank uitspreken. Dit jaar is de inning van de contributie niet helemaal vlekkeloos verlopen. Bij de migratie van boekhoudsystemen en de combinatie met data uit de ledenadministratie zijn er in een enkel geval fouten ontstaan. Hiervoor onze excuses. Mocht bij u de contributie twee keer zijn afgeschreven, dan verzoeken wij u om dit te melden, zodat dit kan worden hersteld. Op dit moment zijn er nog een behoorlijk aantal leden, die de contributie over 2022 nog niet hebben voldaan. Op 30 juni 2023 wordt geïnventariseerd om welke leden het gaat. Het hoofdbestuur is dan genoodzaakt om afscheid te nemen van deze leden, conform de geldende regels.

Media

De BNMO is op de sociale mediakanalen steeds beter en meer vertegenwoordigd. Hierbij kunt u denken aan Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn. Eind februari had de BNMO op LinkedIn circa 350 connecties. Inmiddels is dit gegroeid naar ruim 1000. Het aantal volgers op LinkedIn is zelfs gegroeid naar bijna 1300. Ook het aantal volgers van de Facebookpagina van de BNMO Doorn is in korte tijd geroeid van 1300 naar 1700. Het zou mooi zijn als we dit jaar nog doorgroeien naar de 2000 volgers.

Als lid kunt u de BNMO daarmee helpen. Word volger van de Facebookpagina van BNMO Doorn of maak een connectie op LinkedIn! Ook het plaatsen van een bijdrage via uw eigen accounts op sociale media waarin u de BNMO vermeldt of het delen en liken

De vaandeldragers van de BNMO-afdelingen oefenen in Doorn. Foto: Hans den Hollander

van BNMO-berichten op social media, stellen wij zeer op prijs. Mede door uw bijdragen, kunnen mensen die nog niet van het bestaan van de BNMO afweten, kennis met ons maken.

Vrijwilligers

Uit diverse landelijke onderzoeken blijkt dat het verenigingsleven onder druk staat. Dit heeft deels te maken met de coronaperiode, maar ook met de individualisering van de samenleving. Het verenigingsleven hangt nog steeds positief samen met het welzijn van ons als Nederlanders. Leden van een vereniging zijn positiever over hun welzijn, sociale leven en voelen zich meer betrokken bij wat er in hun directe leefomgeving gebeurt.

Binnen de BNMO bestaat er behoefte aan nieuwe en jongere vrijwilligers, zowel op afdelings- als landelijk niveau. Het gaat om bestuursfuncties, maar ook taken voor contactpersonen of binnen verschillende activiteitencom-

missies. De vereniging kan niet zonder vrijwilligers. Mede door het tekort aan voldoende en geschikte vrijwilligers moet de BNMO op dit moment prioriteiten stellen. Zonder vrijwilligers komt ons bestaansrecht onder druk te staan! Als hoofdbestuur doen wij een beroep op u als lid van de BNMO om hier meer proactief in te zijn en voor ons te willen werven. Mocht u of iemand die u kent, zich als vrijwilliger willen en kunnen inzetten voor de BNMO, neem dan geheel vrijblijvend contact met ons op. Bij voorkeur per e-mail aan r.vanbrummen@bnmo.nl, algemeen secretaris van de BNMO.

Ook binnen het hoofdbestuur is nog steeds dringend behoefte aan een nieuwe vrijwilliger als algemeen penningmeester. Verder komen wij graag in contact met vrijwilligers en nieuwe bestuursleden voor vakspecifieke aspecten. Neem hiervoor geheel vrijblijvend contact op voor meer informatie. Bij voorbaat dank! ■

Verslag van The Big Walk

Maandag 10 april, op 2e Paasdag, vond alweer de 4e editie plaats van de jaarlijkse Big Walk, georganiseerd door de Stichting Hulphond Nederland. Iedereen met een hond kan daaraan meedoen en jezelf opgeven kon weer eenvoudig via de BNMO. Dit jaar waren aankomst en vertrek bij strandpaviljoen De Robberskamp in Bussloo.

De deelnemende leden werden daar namens de BNMO hartelijk verwelkomd door Jeannine Jansen en Joyce

van Assen. De BNMO-leden verzamelen en starten als groep apart. Leuk is het weerzien van deelnemers die elkaar hebben leren kennen bij voorgaande edities of tijdens de programma's van de BNMO. Dat voelt goed en ook de honden lieten zien dat zij elkaars gezelschap erg waarderen. Daar word je vrolijk van!

Rond 13.00 uur, na het maken van de groepsfoto, vertrokken de 20 BNMO-deelnemers in gezelschap van 10 bud-

dyhonden aan de bijna 9 kilometer lange wandeltocht rond de uitgestrekte recreatieplas. Ondanks de verwachte regenbuien bleef het gelukkig droog. Eenieder kon in eigen tempo en al dan niet in gezelschap van lotgenoten of andere deelnemers op een relaxte wijze genieten van de mooie tocht en de vele honden. De route stond duidelijk aangegeven, waarbij ook rekening werd gehouden met mindervalide deelnemers en hun rollend materieel. Helaas werd een van onze deelnemers geplaagd door een lekke band, maar dat euvel bleek gelukkig weer snel hersteld.

Aan het einde van de route trok de speciale markt aandacht, waar allerlei hondenvoer en -accessoires te koop werden aangeboden. Uiteindelijk was het terras toch de grootste trekpleister en werden dorst en honger tijdens een gezellig samenzijn gestild. We kunnen terugkijken op een geslaagde en gezellige dag. Houd dus begin volgend jaar goed de mededelingen in de gaten als je met de volgende editie van The Big Walk mee wilt doen! (ND) ■

Kennismaking met wandelcoaching

De datum voor het verdiepende programma Kennismaking met Wandelcoaching voor leden en partners is bekend, het wordt 27 juni! Hoe kijk jij naar je omgeving en naar jezelf? Ben je graag in de natuur en in beweging? Wil je hier inzichten in krijgen, dan kan wandelcoaching hierbij helpen. Met een groep van maximaal 6 personen gaan we een mooie wandeling maken, met een afstand van 10 tot 15 km. In de ochtend maken we als groep kort kennis en krijg je uitleg over wat we gaan doen. Tussendoor wordt nabesproken, worden inzichten behandeld en is er ruimte voor vragen en opmerkingen. De dag sluiten we gezamenlijk af. (FL)

Meer info en aanmeldingen via de website www.bnmo.nl of bij de servicedesk van het NLVi: servicedesk@NLveteraneninstituut.nl of 088 334 0050.

Aanleveren kopij

In deze rubriek kunnen alle BNMO-afdelingen kort en bondig hun nieuws melden. Per afdeling geldt een maximum van in totaal 300 woorden zonder foto's en 250 woorden met maximaal twee foto's (in hoge resolutie, minimaal 1 MB). Heeft uw afdeling meer nieuws te melden? Verwijs dan naar uw eigen website. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij te redigeren en in te korten.

Deadlines Kareoler 2023

Kareoler 4	Dinsdag 20 juni
Kareoler 5	Dinsdag 8 augustus
Kareoler 6	Dinsdag 3 oktober
Kareoler 7	Dinsdag 21 november

Friesland

Ledenvergadering

Omdat dit jaar 't Haske in Joure geen ruimte voor ons had, zijn we voor de algemene ledenvergadering uitgeweken naar 't Kiekhuus in Wolvega. We werden hartelijk ontvangen door de bewoners Roelof en Sjoukje. Vanaf 9.30 uur druppelden de leden binnen. Ook Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen schoof aan. Na de koffie startte de afdelingsvoorzitter Margreet Moorlag de vergadering en rende door de agenda. Een record, want na tien minuten waren we al bij punt 9, de pauze. Zelf werd ik in het zonnetje gezet vanwege mijn 10-jarig lidmaatschap. Helaas was van de andere 8 jubilarissen niemand aanwezig.

Ronald Odenkirchen nam ons mee in het reilen en zeilen van het hoofdbestuur, de actuele zaken, de stand van zaken en de zorgen van de BNMO. Daarna werd de vergadering gesloten en was het tijd voor de lunch: groentesoep en een uitgebreide broodmaaltijd. In de middag kregen we een rondleiding door 't Kiekhuus. De collectie, ontstaan door de verzamelwoede van Roelof en Sjoukje, is uit grootmoederstijd en heeft opstellingen, zoals een kruideniers-, bakkers-, kleding- en sigarenwinkel en klaslokaal. Alles van oude blikverpakkingen, emailen reclameborden en leesplankjes tot hoeden en oude pijpen. Voor veel van de leden een feest van herkenning. Volstaan sloten we de dag af. Het was een onverwacht leuke dag, mede door de bijzonder locatie, maar ook het enthousiasme en de gastvrijheid van de eigenaren. We zien u graag op onze bijeenkomsten of activiteiten. (Erik de Wit)

Vaandeldrager

We hebben als afdeling Friesland weer een vaandeldrager, en wel Hans Hansma. Hij vertegenwoordigde de afdeling op 5 mei in Wageningen en zal dat op 24 juni ook doen op de Veteranendag in Den Haag.

Agenda

17 juni: Jongerenactiviteit Solex rijden. Lukt de Solex niet, dan is er een mogelijkheid mee te rijden in een DAF. Graag vooraf reserveren.

30 juni: Contactdag in Darp. De uitnodiging is verstuurd per post en e-mail. Opgave voor 16 juni bij M. Moorlag.

Gelderland

Ledenvergadering

Op 18 maart vond de algemene ledenvergadering plaats in het Bilderberg Hotel in Oosterbeek. Diverse jubilarissen kregen een medaille opgespeld voor langdurig lidmaatschap door de voorzitter. De contactpersonen werden voor hun inzet in het zonnetje gezet. Door ziekte kon helaas niet iedereen aanwezig zijn. Als bestuur hebben we afscheid genomen van bestuurslid Ronald van Hulst. Hij blijft aan de BNMO verbonden als contactpersoon. Rond het middaguur genoten we van een uitgebreide lunch. Daarna was het tijd voor de traditionele bingo, uiteraard verzorgd door Geesje Jakobs en Esse Veltman.

Gezinsdag

Op 26 maart vond de gezinsdag van de afdeling plaats bij Zero55. Activiteiten waren onder meer karten, lasergamen, bowlen, airhockey spelen, etc. De dag werd afgesloten met een heerlijk buffet en uiteraard een ijsje. Het was een geslaagde dag! (Irma Wopereis)

Utrecht

Agenda (gewijzigd)

25 mei:	Dagtocht
14 juni:	DB-vergadering
23 augustus:	DB-vergadering
2 september:	CP-vergadering
29 september:	Taptoe Ahoy in Rotterdam
16 oktober:	Midweek in Odoorn
28 oktober:	CP-vergadering
4 november:	DB-vergadering
4 november:	Sinterklaas-bingo
25 november:	CP-vergadering
6 december:	DB-vergadering
16 december	Kerstdiner

Zuid-Holland

Algemene ledenvergadering

Op zaterdag 29 april hield de afdeling de algemene ledenvergadering in Hotel Leonardo in Papendrecht. De vergadering stond in het teken van een aantal bijzondere gebeurtenissen, zoals de uitreiking van het Bondskruis in Zilver voor oud-afdelingsvoorzitter Gerrit van Barneveld door Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen. Scheidend penningmeester Renée Wagemans ontving het Bondskruis in Brons. Odenkirchen maakte van de gelegenheid gebruik om de leden te informeren over de laatste ontwikkelingen binnen de BNMO. Helaas moest ook afscheid worden genomen van Aad van den Berg, afdelingsvoorzitter. Het is voor hem onmogelijk zijn taak te combineren met zijn overige functies. Het bestuur werd uitgebreid met Wim van den Burg, die als kandidaat secretaris het afdelingsbestuur wil versterken. Direct na zijn verkiezing dankte hij Aad van den Berg en Renée Wagemans voor hun werkzaamheden voor de afdeling.

Verder ontvingen enkele leden een onderscheiding vanwege langdurig lidmaatschap. De coördinator contactpersonen Diny Klip bedankte de contactpersonen voor hun werk, inclusief een bloemetje. Cees Passchier, van wie nog geen afscheid genomen kon worden, ontving de BNMO-legpenning met inscriptie uit erkentelijkheid en dank. De bloemen gingen naar zijn echtgenote.

Na het aftreden van Aad van den Berg leidde Cees Passchier als interim voorzitter de vergadering. Na de herdenking van de overleden leden werden de notulen van de vergadering van vorig jaar en het secretariaal jaarverslag behandeld en aangenomen. Vervolgens gaf Renée Wagemans een toelichting op het financieel jaarverslag. Dat gebeurde op een zeer professionele wijze in een mooie presentatievorm, waarna ook dit werd aangenomen. Na een vooruitblik op de activiteiten en de rondvraag werd de vergadering gesloten.

In de komende maanden zal interim voorzitter Cees Passchier geleidelijk zijn taken als voormalig secretaris overdragen aan de, door het afdelingsbestuur te kiezen, nieuwe secretaris. Het afdelingsbestuur, alsmede het hoofdbestuur, is hem zeer erkentelijk dat hij de afdeling nog tijdelijk bestuurlijk zal ondersteunen.

Na een aperitief en de lunch was er tijd voor onderlinge gesprekken en het uitwisselen van ervaringen, met muzikale omlijsting. Rond 16.00 uur werd de bijeenkomst beëindigd en keerden de leden van de afdeling huiswaarts. (WvdB)

Zeeland

Algemene Ledenvergadering

Op de ALV van 18 maart werden de leden vanaf 10.00 uur ontvangen met koffie of thee en een heerlijk gebakje. Onze beschermheer de Commissaris van de Koning Han Polman was al vroeg aanwezig. Van het hoofdbestuur was Algemeen secretaris Ruud van Brummelen aanwezig, uit Zuid-Holland Wim van de Burg en vanuit Brabant was voorzitter Jan Hulsboom afgereisd. Onze voorzitter Theo Ketting opende de vergadering en heette eenieder welkom. Vervolgens hield Polman zijn toespraak waarin hij het belang van elkaar te zien benadrukte. Hij ziet dit ook binnen de BNMO als een rode draad ook om elkaar te steunen. "Dat voelt als thuiskomen en ik vind het een eer om uw beschermheer te zijn."

Er waren verschillende jubilarissen: dhr. F. Doppegieter voor 10 jaar lidmaatschap, dhr. W. Schipper en dhr. K. Sluijter voor 40 jaar lidmaatschap. Zij ontvingen uit handen van Polman een medaille of jaarteken met diploma en een mooie bos bloemen.

Nadat het jaarverslag werd goedgekeurd volgden nog een paar plechtigheden. Cor van der Linden verlaat ons als penningmeester en kreeg uit handen van de Algemeen secretaris het Bronzen Kruis van Verdienste. Collegabestuurder Hans den Hollander hield een klein betoog over de betekenis van het rentmeesterschap en bood 'een pot met geld' aan die gevonden was aan het eind van de regenboog. Ruud van Brummelen was ook nog eens jarig deze dag, voor deze gelegenheid feliciteerde Hollander hem met zijn verjaardag en bood een toepasselijk zakje Vlissingse 'Michieltjes drop' aan. Ook namen we afscheid van Ruud van Beekum als bestuurslid. De voorzitter bedankte hem voor zijn inzet de afgelopen jaren en Van der Linden overhandigde hem een bos bloemen. Ook verwelkomden we een nieuw bestuurslid: Casper Hoogzaad. Hij kreeg van de voorzitter de bekende 'gouden' bestuurderspin.

Foto: Adri van Bakel

Na de lunch hadden we veteraan Thamara Batenburg uitgenodigd die een lezing hield over haar uitzendingen naar Bosnië en hoe ze er toe kwam om in dienst te gaan. Tijdens het middagprogramma werden nog enkele leden die achter de schermen hun werk doen in het zonnetje gezet en kregen een VVV-bon van de voorzitter overhandigd. Na de verloting gingen de leden, rond 16.00 uur, weer tevreden huiswaarts. (Hans den Hollander)

Noord-Brabant

Koninklijke onderscheiding

Op 26 april ontving 'onze' Lies Vos uit handen van de burgemeester van Valkenswaard Anton Ederveen een Koninklijke Onderscheiding. De burgemeester speldde Lies de versierselen op die horen bij haar benoeming tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Lies doet geen vrijwilligerswerk, Lies is vrijwilligerswerk. Actief vanaf het moment dat de kinderen klein waren, als onder andere schoolassistente, penningmeester bij de volleybalvereniging, collectant van de Nierstichting, vrijwilligster bij de kinderopvang, toezichthouder bij de examens voor het vaarbewijs, Alzheimercafé en nog veel meer.

Lies en Frans vonden lang geleden bij de BNMO veel steun en ook daar werd Lies actief. Zo is zij contactpersoon, stuurt andere contactpersonen aan en is inmiddels ook secretaris van de afdeling. Burgemeester Ederveen: "Het kenmerkt u ook dat u altijd opgewekt bent, erg direct, u neemt geen blad voor de mond en hebt nooit een verborgen agenda. Verder bent u niet zo snel uit het veld te slaan en als er een keer iets tegenzit met de planning bij de BNMO pakt u alles weer even energie op". Lies, namens alle leden van de BNMO feliciteren wij je met deze onderscheiding. (Jan Hulsenboom)

Limburg

Dagtocht heren

Op donderdag 29 juni wordt een heren-dagtocht georganiseerd. Na het ophalen van de leden is er een lunch in Eyselshoven. Vervolgens wordt het AWACS-vliegveld in Geilenkirchen bezocht. Daarna wordt gekegeld en gedineerd in Eyselshoven.

Ledenvergadering

Op zondag 26 maart werd bij Auberge De Rousch in Heerlen de jaarlijkse ledenvergadering en contactdag gehouden. De opkomst was goed, met veel jonge leden. Tijdens de vergadering kregen 34 leden een medaille voor langdurig

lidmaatschap uitgereikt. De dames Spronck-Snelting en Jongen-Timmermans ontvingen de BNMO-legpenning als dank voor hun werk als contactpersoon. (Berthy Deneer)

Allemaal bedankt!

Van 17 t/m 21 april mocht ik weer genieten van een verblijf in Doorn. Op de tweede dag vierde ik mijn 97ste verjaardag, samen met alle lieve deelnemers van OPD Limburg. Het was hartverwarmend om zoveel felicitaties te krijgen. Ik heb ervan genoten. Iedereen hartelijk dank, zowel de deelnemers als ook de medewerkers van het NLVi. Ik ben blij dat ik dit nog op mijn leeftijd mocht meemaken. (Maria Cleutjens-Linders)

Agenda

29 juni Heren-dagtocht Eyselshoven en Geilenkirchen
23 juli Musical Het was Zondag in het Zuiden in Tegelen

Alle activiteiten zijn onder voorbehoud! De exacte data komen in de nieuwsbrief.

Politie

Niets leuker dan een verrassing!

Afgelopen 19 april nestelde het bestuur van de BNMO-afdeling Politie zich in zijn vaste lokaal op opleidingsschool 'de Boskamp' te Leusden voor de maandelijkse bestuursvergadering. We waren compleet verrast, toen de deur openzwaaide en lid Jur Luiten met een grote boodschappentas binnenstapte. Jur is kunstenaar op de iPad en maakt de meest mooie schilderijen. Hij ontving recent een Coin en vond dat dit ritueel moest worden vastgelegd. Het resulteerde in twee prachtige schilderijen die met graagte door de voorzitter in ontvangst werden genomen. Ze krijgen een plek in de BNMO-kamer in het Nederlands Veteraneninstituut.

Jur, nogmaals dank voor deze prachtige schilderijen! Een blijk van waardering voor het vrijwilligerswerk dat verder gaat dan alleen het bestuur van de afdeling Politie. Niet voor niets is ons motto: Samen Sterk. (Johan Schuurman)

Foto:
Johan Schuurman

Secretariaten van de afdelingen

Noord Nederland

W. Veldkamp, tel.: 06-24396514, e-mail: w.veldkamp@bnmo.nl

Friesland

Erik de Wit, Dirk Boutsstraat 25, 8932 CM Leeuwarden,
e-mail: erik1972@kpnmail.nl

Overijssel

Paul de Reus (waarnemend secretaris), Hofakkers 33, 7861 AR
Oosterhesselen, tel.: 06-51938105, e-mail: p.dereus@bnmo.nl

Gelderland

P.H.M. Winands, Goudakkerstraat 11, 6952 BD Dieren,
tel.: 06-26555920, e-mail: p.winands@bnmo.nl

Utrecht/'t Gooi

C.S. Hellinga, Kastanjelaan 17, 1231 XZ Loosdrecht,
tel.: 06-53481297, e-mail: c.s.hellinga@bnmo.nl

Noord-Holland

P. Glas, Kennemerstraatweg 298, 1851 BH Heiloo,
tel.: 06-51758710, e-mail: p.glas@bnmo.nl

Zuid-Holland

C. Passchier, Mgr. W.M. Bekkerslaan 111, 3141 SJ Maassluis,
tel. 010-5920238, e-mail: c.passchier@bnmo.nl

Zeeland

J.M. den Hollander, Van Teijlingenstraat 12,
4388 CZ Oost-Souburg, tel.: 0118-461113,
e-mail: h.den.hollander@bnmo.nl

Noord-Brabant

E.W.A.M. van Eijndhoven, Europalaan 138,
5283 AS Boxtel tel.: 06-51535910
e-mail: e.vaneijndhoven@bnmo.nl

Limburg

mw. B.H.M. Deneer-Maassen, Hofstraat 45, 6019 CC Wessem,
tel.: 0475-562436, e-mail: b.deneer-maassen@bnmo.nl

Politie

A. van Donselaar, Herderhof 9, 3833 JV Leusden,
tel.: 06-40904993, e-mail: a.van.donselaar@bnmo.nl

In dankbare herinnering

D. Heezen-Besselink	94	Doesburg
A. Filippo	91	Amsterdam
J. Haitjema	95	Koudum
A.C. de Ronde-Beun	94	Den Helder
W.H. Sjerp	98	Driebergen
M.F. van Vroenhoven-Dijstelbloem	91	Best
A.C.C.H. van Loenhout-de Bruyn	79	Wouw
H. Meesters	93	Roosendaal

A.H.M. Schreuders	90	's-Hertogenbosch
S. van der Stelt-Tol	92	Hoek van Holland
J.J. Kool	91	Alkmaar
Th.H. Visser	82	Woerden
J.B. Bredow	52	Ter Aar
R. Luchtmeijer	34	Assen
A. Scheenstra	97	Marsum

Welkom bij de BNMO

M.N. Arts	Gelderland
E.E. Hoek	Gelderland
M.J.F.M. Gubbels-Nolle	Limburg
M.P.A.M. Hordijk-Beekmans	Limburg
R.A.M.C. Stevens	Limburg
M.W. Mariet Nouwen- Proenings	Noord Brabant
T.I. Brouwer	Noord-Holland
R.J.A. Paap	Noord-Holland
M.R. Boomsluiters	Noord-Nederland
L.R. Veltink	Overijssel
M. Fransen	Politie
W.M. de Leeuw	Politie
F.G.J. Hoebers	Politie
K Vermaat	Politie
M. Jeuring	Politie
P.C. van Vliet	Politie
M Englebert	Politie
A.M.A.E.J. Wullems - van der Kop	Politie
G.M. Geraets	Politie

N.H. Bouwhuis	Politie
B.L. Pufkus	Politie
H.J. Brattinga	Politie
S van den Broek	Politie
D Lagemaat	Politie
E.S. Meyer	Politie
L Esser	Politie
I. Ringoir	Politie
G.H.J van Kampen	Politie
G.J. Groeneweg-Donker	Politie
A.M. Westland - van Dijk	Politie
S.C.J.A. Franssen	Politie
R.B. Winkel	Politie
P.C. Cupedo	Politie
R.G.L. Gietman	Politie
J. Jacobs	Utrecht/'t Gooi
J.B. Visser	Zuid-Holland
M van der Sloot	Zuid-Holland
A.E. de Groot	Zuid-Holland

Scepsis

De Nationale Politie (NP) stopt met ingang van 1 januari 2024 de samenwerking met het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) en gaat de zorgondersteuning en het maatschappelijk werk onder eigen beheer uitvoeren.. Dat betekent nogal wat voor alle lotgenoten die gebruik maken van faciliteiten via het NLVi. Voorbeelden daarvan zijn de Ervaringsgroep, de Time Out, het bedrijfsmaatschappelijk werk en het 24/7-loket. Deze beslissing heeft vooral impact voor hen die een diep wantrouwen koesteren tegen alles wat de NP ons oplegt. Een wantrouwen dat ontstaat door het gevoel gebruikt, beschadigd, afgedankt en vergeten te zijn. Alle mooie woorden en papieren tijgers ten spijt, is het de NP nog steeds niet gelukt om dergelijke gevoelens en ervaringen uit te bannen.

De vraag is of het opzeggen van deze samenwerking bij de NP zodanig wordt opgepakt, dat er sprake zal zijn van een significante zorgverbetering. De praktijk zal het leren. Hopelijk komen het dienstslachtoffer en diens gezin nu wel centraal te staan en worden de openstaande wegen die zouden moeten leiden tot een succesvol ingrijpen beter gecommuniceerd.

Wat ik bij veel besluiten en maatregelen mis, is de beoordeling of deze ook daadwerkelijk een meerwaarde zijn voor de doelgroep en effectief bijdragen aan de verzachting van het leed, de bevordering van het herstel, behoud van werk en schadevergoeding. Wie monitort dat? Waar kunnen we de effecten daarvan terugvinden en op grond van welke criteria? Wie houdt toezicht en hoe onafhankelijk is dat toezicht? In die onafhankelijkheid zit het knelpunt. De NP toont zich de slager die graag zijn eigen vlees keurt. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Het is daarom niet gek dat overname van de ondersteuning van het NLVi door de NP onder lotgenoten met grote scepsis wordt ontvangen.

Maar als veranderingen daadwerkelijk tot verbetering leiden, dan zien we dat graag terug in een socialer, mensvriendelijker en herstel bevorderend proces, dat veel meer recht doet aan het ontstane leed en de daaruit voortvloeiende schade. De verwachtingen zijn hoog. We zijn benieuwd! ■

Ad Fundum is dienstslachtoffer met PTSS en heeft jarenlang bij de Nationale Politie gewerkt in diverse functies. Ad Fundum verzet zich tegen de wijze waarop binnen het politie(ke)bestel met dienstslachtoffers wordt omgegaan. Daarbij is er een grote mate van betrokkenheid bij het wel en wee van lotgenoten en de BNMO.

Wet van Murphy

Minder dan vijfhonderd dagen en de Paralympische Spelen gaan van start. Niet alleen spreekwoordelijk, maar ook letterlijk is het een lange weg. Een groot deel van de sporttijd gaat op aan reizen. Dagelijks naar de trainingen en in het seizoen naar de wedstrijden. Het klinkt soms erg aantrekkelijk, al die landen en plaatsen waar we komen. Maar vaak komen we niet verder dan vliegveld, hotel en sportaccommodaties. Voor de Grand Prix van Alexandrië reisden we naar Egypte. Dit was met stip de slechtste reis tot nu toe. Verfraging of een koffer die zoekraakt, is niet leuk en soms ook erg onpraktisch. Maar een piloot die op een ander vliegveld landt in een andere stad, dat had ik nog niet eerder meegemaakt. Veiligheid staat voorop en er zal best een goede reden zijn geweest voor de verplaatsing, maar die is niet met ons gedeeld.

Het ontbreken van informatie is iets dat de menselijke maat snel doet afnemen. Sommige passagiers werden ronduit boos, en daarmee onfatsoenlijk. Het gaf tijdens het wachten op wat er komen zou wel het nodige entertainment. Daar sta je dan op een vliegveld, een paar honderd kilometer van je bestemming. Het grondpersoneel van de vliegtuigmaatschappij was plotseling de Engelse taal niet meer machtig; alleen Arabisch volstond nog. Nu waren op de vlucht meerdere teams aanwezig en gedeelde smart is nog altijd halve smart.

Na vele uren van wachten in onzekerheid kwam het bericht dat er bussen zouden komen. Waar, en vooral wanneer, bleef onduidelijk. Vele uren later en na een reis van Caïro naar Alexandrië, opgevouwen in een minibus, was daar dan toch echt het hotel.

Het was helaas niet het laatste wat misging tijdens deze reis. De eerste partij verloor ik door een slechte focus of domme pech. De herkansing ging beter, maar toch wist ik ook deze partij niet te winnen. Of had het te maken met het feit dat zowel mijn eerste als mijn tweede partij de dertiende partij was? Niets geleerd en een reis om snel te vergeten. ■

BNMO-lid en Irakveteraan Daniël Knegt kreeg een zwaar ongeval tijdens een oefening met de luchtmobiele brigade. Het voertuig waarin hij zat raakte van de weg en belandde boven op hem, met levensbedreigende verwondingen en blindheid tot gevolg. Hij knokte zich een weg terug en besloot de beste te worden in sport. In 2024 wil hij meedoen aan de Paralympische Spelen in Parijs.

Vrede maken we samen

Het leven in vrede en vrijheid is geen vanzelfsprekendheid. Daar moeten we samen aan blijven werken. Daarom is vfonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg, trotse partner van de BNMO.

Vfonds kan, mede dankzij inkomsten uit loterijen, jaarlijks ruim 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit het verleden, bijdragen aan vrede en vrijheid in Nederland. Deze initiatieven zijn uiteenlopend: van veteranenreünies en films zoals de Slag om de Schelde, tot aan theatervoorstellingen en innovatieve onderwijsprojecten. Verschillende generaties worden zo gestimuleerd zich hier actief voor in te zetten. Wilt u ook bijdragen aan vrede & vrijheid? Kijk dan op vfonds.nl/steun-ons.

